

Parasja Shemot

Thora

Samenvatting Exodus 1:1–6:1

1. Israël groeit in Egypte (Exodus 1)

- Jakob en zijn zonen wonen inmiddels in Egypte.
- Het volk Israël groeit sterk in aantal.
- Een nieuwe farao, die Jozef niet gekend heeft, ziet dit als een bedreiging.
- Hij onderdrukt het volk met dwangarbeid.
- Als dat niet helpt, beveelt hij dat alle Hebreeuwse jongetjes moeten worden gedood.
- De vroedvrouwen (Sifra en Pua) weigeren dit en God zegent hen.

2. De geboorte en redding van Mozes (Exodus 2)

- Een Levietisch echtpaar krijgt een zoon: Mozes.
- Zijn moeder verbergt hem drie maanden en legt hem daarna in een mandje in de Nijl.
- De dochter van de farao vindt hem en adopteert hem.
- Mozes groeit op aan het hof, maar voelt zich verbonden met zijn volk.
- Hij doodt een Egyptenaar die een Hebreër mishandelt en vlucht naar Midjan.
- Daar trouwt hij met Zippora, dochter van Jethro, en wordt herder.
- Ondertussen kreunt Israël onder de slavernij; God hoort hun roepen en gedenkt Zijn verbond.

3. De roeping van Mozes (Exodus 3)

- Mozes ziet een brandende doornstruik die niet verbrandt.
- God spreekt tot hem en openbaart Zijn Naam: **“Ik ben die Ik ben” (JHWH)**.
- God roept Mozes om Israël uit Egypte te leiden.
- Mozes voelt zich onbekwaam, maar God belooft Zijn aanwezigheid en geeft hem tekenen.

4. Mozes' bezwaren en Gods antwoorden (Exodus 4)

- Mozes vreest dat het volk hem niet zal geloven.
- God geeft drie tekenen:
 - staf wordt slang

- hand wordt melaats en geneest
- water wordt bloed
- Mozes zegt dat hij niet goed kan spreken.
- God wijst Aäron aan als zijn woordvoerder.
- Mozes keert terug naar Egypte.
- Onderweg wil God Mozes doden, maar Zippora besnijdt hun zoon en redt hem.
- Mozes en Aäron verzamelen de oudsten van Israël; het volk gelooft en aanbidt.

5. Confrontatie met de farao (Exodus 5)

- Mozes en Aäron vragen de farao om het volk te laten gaan om God te dienen.
- De farao weigert en maakt het werk zwaarder:
 - geen stro meer voor de bakstenen
 - maar wel dezelfde productie-eis
- Het volk moppert tegen Mozes; Mozes klaagt bij God.

6. Gods antwoord en belofte (Exodus 6:1)

- God zegt tegen Mozes: “**Nu zul je zien wat Ik de farao zal aandoen.**”
- Hij belooft dat de farao Israël uiteindelijk zal laten gaan — zelfs zal weggagen.

Kernboodschap van dit hele gedeelte

- God ziet het lijden van Zijn volk.
- Hij roept een onwaarschijnlijke leider (Mozes).
- Hij openbaart Zijn Naam en trouw aan het verbond.
- De bevrijding begint niet met succes, maar met verzet en verzwaring — toch is God al aan het werk.

Parasja Shemot HAFTARA (1)

Samenvatting Jesaja 27:6–28:13

27:6–13 – Herstel, oordeel en thuiskomst

- **Vruchtbaarheid van Israël** God belooft dat Jakob/Israël opnieuw zal wortelen, bloeien en vrucht dragen. Zijn volk zal weer invloed hebben tot aan de einden van de aarde.
- **Gods oordeel is gericht op herstel** In tegenstelling tot de vijanden straft God zijn volk *gematigd*, met het doel hen te zuiveren. De afgoden en altaren zullen verdwijnen.

- **Verwoesting van de stad** Een verlaten stad (vaak gezien als Samaria of een symbool van hoogmoed) ligt woest, omdat het volk geen inzicht had.
- **Verstrooiing en inzameling** God heeft zijn volk verstrooid, maar Hij zal hen ook weer bijeenbrengen. Het beeld van de **grote bazuin** sluit dit deel af: uit alle windstreken komen mensen terug om God te aanbidden op de heilige berg in Jeruzalem.

28:1–13 – Waarschuwing voor Efraïm en Juda

Efraïm (het noordrijk): hoogmoed en dronkenschap

- De leiders van Efraïm worden beschreven als **dronken**, verblind door eigen trots.
- Hun “prachtige kroon” (Samaria) zal vallen door een machtige vijand (Assyrië).
- God zelf wil een **ware kroon** zijn voor zijn volk: kracht, recht en wijsheid.

Juda: religieuze sleur en geestelijke doofheid

- Ook de leiders van Juda struikelen door wijn en sterke drank; priesters en profeten falen in inzicht.
- Ze bespotten Jesaja’s eenvoudige, herhalende onderwijs: “*Gebod op gebod, regel op regel...*” Ze vinden zijn boodschap kinderachtig.
- Jesaja antwoordt dat God hen juist **met vreemde tongen** en **onbegrijpelijke spraak** zal aanspreken (verwijzing naar buitenlandse overheersers), omdat ze niet wilden luisteren.
- Het gevolg: het woord van de HEER wordt voor hen inderdaad “regel op regel”, maar dan als **oordeel**: ze zullen struikelen, vallen en gevangen worden.

Kernboodschap

- **Gods oordeel is nooit willekeurig**: het is gericht op zuivering en herstel.
- **Hoogmoed en geestelijke doofheid** zijn de grootste gevaren voor leiders en volk.
- **Wie niet wil luisteren naar Gods zachte stem, hoort uiteindelijk de harde stem van de geschiedenis.**
- Toch blijft de belofte staan: God verzamelt, herstelt en brengt zijn volk terug naar de plaats van aanbidding.

Samenvatting Jesaja 29:22–23

- **God herstelt Jakob/Israël** God verzekert dat Jakob niet langer beschaamd of bang hoeft te zijn. De tijd van vernedering en verblinding komt ten einde.
- **De toekomst van het nageslacht** Wanneer zijn kinderen Gods werk zien—het herstel, de rechtvaardigheid en de heiliging—zullen zij **Gods Naam heiligen** en **de Heilige van Jakob eren**.

- **Innerlijke omkeer** Mensen die dwaalden zullen inzicht ontvangen. Wie mopperde of klaagde zal leren luisteren en gehoorzamen.

Kernboodschap

God keert de situatie om: waar schaamte en verblinding waren, komt eer en helderheid. Het volk zal opnieuw ontzag hebben voor God, en de volgende generatie zal dit herkennen en bevestigen.

Samenvatting Jeremia 1:1–2:3

1:1–3 – Inleiding

- Het boek opent met de achtergrond van **Jeremia**, zoon van de priester **Hilkia**, uit Anatot.
- Zijn profetische bediening begint in de dagen van koning Josia en loopt door tot na de val van Jeruzalem.
- De toon is meteen duidelijk: dit is een woord dat door de geschiedenis heen zal snijden.

1:4–10 – De roeping van Jeremia

- God zegt dat Hij Jeremia **al vóór zijn geboorte** kende, vormde en bestemde tot profeet voor de volken.
- Jeremia voelt zich te jong en te onzeker, maar God belooft: **“Wees niet bang, Ik ben met je.”**
- God raakt Jeremia’s mond aan: zijn woorden zullen Gods woorden zijn.
- Zijn opdracht omvat zowel **afbreken** (oordeel) als **opbouwen** (herstel).

1:11–16 – Twee visioenen

Amandeltak: symbool dat God **waakt** over Zijn woord om het te vervullen.

Kokende pot uit het noorden: beeld van het naderende oordeel — vijanden uit het noorden (Babylonië) zullen komen vanwege Israëls ontrouw.

1:17–19 – Bemoediging en strijd

- Jeremia moet standvastig zijn; hij zal tegenstand krijgen van koningen, priesters en volk.
- Maar God belooft hem te maken tot een **versterkte stad, ijzeren pilaar en bronzen muur**.
- Ze zullen hem bestrijden, maar hem niet overwinnen, want God staat aan zijn zijde.

2:1–3 – De herinnering aan de eerste liefde

- God herinnert Israël aan de tijd van hun **jeugd**, toen ze Hem volgden in vertrouwen — zoals een bruid haar geliefde volgt.
- Israël was toen **heilig** voor de HEER, de **eerste opbrengst** van Zijn oogst.

- Wie hen aanviel, werd schuldig bevonden: God beschermde Zijn volk.
- Deze herinnering vormt de pijnlijke achtergrond voor de komende aanklacht: Israël is die eerste liefde kwijtgeraakt.

Kernboodschap

- Jeremia wordt geroepen in een tijd van crisis, maar met een diepe belofte van Gods nabijheid.
- God herinnert Zijn volk aan hun oorspronkelijke trouw, als contrast met hun huidige afdwaling.
- De toon is zowel **waarschuwend** als **liefdevol**: oordeel komt, maar het komt uit een hart dat ooit innig verbonden was met Zijn volk.

Parasja Sjemot NT

Samenvatting 1 Korinthe 14:13–25

13–19: Tongentaal vraagt om uitleg; profetie bouwt op

- Wie in **tongentaal** spreekt, moet bidden om **uitleg**, zodat de gemeente er iets aan heeft.
- Paulus benadrukt dat bidden en zingen zowel **met de geest** als **met het verstand** moet gebeuren.
- Tongentaal zonder uitleg helpt de ander niet; de ander kan niet instemmen of “amen” zeggen.
- Paulus spreekt zelf veel in tongen, maar in de gemeente geeft hij de voorkeur aan **vijf begrijpelijke woorden** boven **duizend onverstaanbare**.

20–22: Volwassen denken en het teken van tongen

- Paulus roept de gemeente op om **volwassen** te worden in hun denken.
- Tongentaal is een **teken voor ongelovigen**, maar niet per se tot hun opbouw.
- **Profetie** is juist een teken voor **gelovigen**, omdat het hen aanspreekt, corrigeert en versterkt.

23–25: De uitwerking op buitenstaanders

- Als iedereen tegelijk in tongen spreekt, zullen buitenstaanders denken dat de gemeente **in verwarring** is.

- Maar als iemand binnenkomt terwijl er **geprofeteerd** wordt, kan hij zich **aangesproken, ontmaskerd** en **geraakt** voelen.
- Het gevolg: hij erkent dat **God werkelijk aanwezig** is in de gemeente.

Kernboodschap

- **Begrijpelijke woorden bouwen op; onbegrijpelijke woorden verwarren.**
- **Profetie** heeft een directe, openbarende kracht die mensen raakt en tot God brengt.
- De samenkomst draait niet om geestelijke indruk maken, maar om **liefdevolle opbouw, helderheid** en **gastvrijheid voor buitenstaanders**.